

המדיר פרק שביעי כתובות

עג.

עין משפט נר מצוה

לא א מיי פ"ח מהל' גרושין הלוי סגן עשין ט"ו ע"ה ע"י קנה עמי' פל':

תוספות ר"ד

אמר אבי לא תימא טעמא דרב כיון שכנסה סתם אחוליה אחליה לתנאיה פי' ואפי' כתובה יש לה אלא טעמא דרב שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות פי' ואחוליה [אחליה] לתנאיה גבי קידושין אבל גבי כתובה לא אלא יוצאה שלא בכתובה ואע"ג דלא אתי בהדה אלא קדשה סתם וכנסה סתם כדכתובא לעיל (ד' ע"ג) בהאשה שגדה בניור שהיא אומרת תנא קמא ויוצא בלא כתובה משום דאמר אי אפשי באשה נדרית ואפילו ר"י לא פליג אלא משום שהיה לו להפיר ולא הפיר והוא נתן אצבע בין שיניה אבל כשימצאו לה נדרים שאין יכול להפיר מודים דתצא שלא בכתובה מפני שיכול לאמר אפשי באשה נדרית. והא אפילו בה חדא זימנא דאיתמר קטנה שלא מיאנה והגדילה פי' ובעילה אחר שהגדילה ונצטלה אחר שנתן אמר א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

לא תימא טעמא דרב כיון שכנסה סתם אחוליה אחליה לתנאיה. פי' כקונטרס ויהא לה כתובה וקשה לרבינו יצחק דל"כ מאי קאמר לא תימא פשיטא דלא מני למימר הכי דהא תנן בהדיא במתני' נכסה סתם תנא בלא כתובה ונראה דלאו פירכא היא דהוא מני לאוקומי מתניתין צעלה צעל והכא צעל קאמר לחוליה אחלי לתנאיה ורבינו יצחק פי' לא תימא טעמא דרב כיון שכנסה א"ע"ג דלא צעל לחוליה לתנאיה ומהא לריכא גט ומיהו כתובה ודאי לית לה כדתנן צעלה צעל אלא טעמא דרב משום דאין אדם צועל בעילתו בעילת זנות ופליגא אשולא אמר רבי אלעזר דאמר לקמן דצעל מודו כולי עלמא לריכא גט ולא פליגי רב ושמואל אלא צעלה צעל וז"ל דהכא משמע לשמואל אדם צועל בעילת זנות ויש תנאי צעל וקשה לדיבימות דפרק ד"ש (דף ק"ו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דביית שמאי לפי שאין תנאי צעל ואי אמרת נשואה תמאן תמי למימר יש תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

לא תימא טעמיה דרב כיון שכנסה סתם אחוליה אחליה לתנאיה אלא טעמא דרב לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות הא פליגי בה חדא זימנא דאיתמר קטנה שלא מיאנה והגדילה עבודה ונישאת רב אמר אין צריכה גט משני ושמואל אמר "צריכה גט משני צריכה דאי איתמר בהדיא בהדיא קאמר רב משום דליכא תנאה אבל בהא דאיתמר תנאה אימא מודי ליה לשמואל ואי איתמר בהא קאמר שמואל אבל בהך אימא מודי ליה לרב צריכה תנן כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתובה כתובה הוא דלא בעיא הא גיטא בעיא מאי לאו קידשה על תנאי וכנסה סתם תיובתא דשמואל לא

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

לא תימא. קצב רב אחוליה לתנאיה וכתובה צעל למימא לה אס נמרשה: אלא טעמא דרב. לענין גט דקצב אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ובעל לשם קידושין ואפי' ימנאל עליה נדרים אבל לענין ממונה כתנאיה קאי שאס ימנאל עליה נדרים תנא בלא כתובה: קטנה. יתומה: שאל מואנה. צקטנותה: וסגולתה. וזא עליה וזא"כ מיאנה ועמדה וניסת: אין לריכא גט משני. דכי גדלה צא עליה לשם קדושין דידוע הוא שאין קידושי קטנה כלום: לריכא גט משני. דכל הבעול על דעת קדושין הראשונים צועל. וע"ג דמודה שמואל שאסורה לשני דמטנה נלמה היא (גדה דף ע"ג).

לא תימא טעמיה דרב כיון שכנסה סתם אחוליה אחליה לתנאיה אלא טעמא דרב לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות הא פליגי בה חדא זימנא דאיתמר קטנה שלא מיאנה והגדילה עבודה ונישאת רב אמר אין צריכה גט משני ושמואל אמר "צריכה גט משני צריכה דאי איתמר בהדיא בהדיא קאמר רב משום דליכא תנאה אבל בהא דאיתמר תנאה אימא מודי ליה לשמואל ואי איתמר בהא קאמר שמואל אבל בהך אימא מודי ליה לרב צריכה תנן כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתובה כתובה הוא דלא בעיא הא גיטא בעיא מאי לאו קידשה על תנאי וכנסה סתם תיובתא דשמואל לא

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

תנאי צעל וקשה לרבינו יצחק דאמר רב יהודה אמר רב אלא גיטא דאמר רב א"צ גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני דאמר רבינו חייב מפרש גס הה"ל דכ"ש צענין זו והכי פירש לפי שאין צריכה גט משני פי' שכל הנדרים שנתן אמר א"צ נדרים ולא כנסה א"צ כנסה ולא הספיק לבעול כגון שפירשה נדה הר"י זו צריכה גט מדבריהם שלא יאמרו אשה איש יוצאה בלא גט וכל הדין שפרשו לגבי נדרים כך נתפרש לענין מומין שאלו שתי בבות פתרון אחד להם לכל דבר אלא שבנדרים חלקנו ודוקא בנדרים היו טעות אבל שאר נדרים לא אבל לגבי מומין אין לחלק ביניהם. במומין קטנים היו מקצת (טעוה): כנסה סתם וכו'. כתובה הוא דלית לה הא גיטא בעיא מאי לאו קדשה על תנאי וכנסה סתם פי' דסיפא ארישא קאי וקשיא לשמואל:

א) יבמות ק"ו. גיטין פ"א. ב) יבמות ק"ו. א) קדושין ה"ה. ד) רש"י ומהרש"א לא גרסו דרבנן וכו' כ"כ ב"י. ה) וע' תוס' יבמות ק"ו. ד"ה כהנה"ל.

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה ושמאל וכו' ומלא הלזו משום אהות: (ב) בא"י מדרבנן דר"ה דקאמרי כשהחזיקה:

מוסף רש"י
דאי איתמר בההיא. גבי קטנה שאל מיאנה, בהדיא קאמר רב, דלסיק אלעמיה לבעול לשם קדושין משגילה, משום דליכא תנאה. אין פסול קדושין הראשונים משום תנאי אלא משום קטנות, ואדם יודע שאין קדושין הראשונים לזמן זמן ובעל לשם קדושין, אבל בהא דאיתמר תנאה אימא מודה ליה לשמואל. ואלעמיה דתנאי בעיל. כסבור שאין עליה נדרים וקיימא תנאי שנייתן (יבמות ק"ו).